

EDITORIAL

"Fusions fredes" que nos congelen l'anima

Estes ultimes setmanes molta es la tinta que, negre sobre blanc, s'ha derramat per a parlar i comentar les respectives fusions en les que s'han diluït les dos grans caixes valencianes, la **CAM** i **Bancaja**, dos entitats econòmiques senyeres en el nostre territori.

Les opinions vertides, com sempre i depenent del mig de comunicació, de l'entrevistador o del protagonista de la notícia, han calificat estes nomenades "**fusions fredes**" com lo mes positiu que podien haver fet estes entitats financeres, per una banda, o per l'altra, i ben al contrari, com les dos operacions mes nefastes per a la nostra economia, vaticinant la dependència i la sumissió a les quals, i sense dubte, s'han de vore abocades estes entitats en quedar el poder de les grans decisions fora de l'òrbita valenciana.

En algun **mig televisiu**, i en algun altre **escrit**, afins a les directrius del **carrer de Cavallers**, nos han presentat un president autònom i un **Consell** exultants per tan "magna" operació i per les bondats que comportarà. Com sempre, el "botafumeiro" no para de crear boira a l'entorn de determinats personatges i donar opacitat a les seues funestes actuacions. Unes autoritats i uns mijos que estan també acostumant-nos als grans events, eixos que fan rics a uns quants, però que deixen poc mes que un pic puntual positiu en el marc de tot un any, període en el qual la notícia segueix sent que la nostra es una economia no massa ben parada.

D'entre tots els mijos i expressions nos quedem en una que pot ser un tant atrevida, però que entenem resumix les accions de la nostra màxima autoritat autonòmica: "**Camps ha actuat com un traïdor a los interesos de los valencianos**" (sic. *El País*, 21-juny-2010); un calificatiu este que pareix el perseguix i que es un companyer de viatge del "nostre" President; no hem d'oblidar que ell fon un dels actors principals en la major traïció sofrida per este poble: l'invent de la AVL, l'oficialisació del català en la nostra nacionalitat i la suplantació llingüística i del nom del nostre idioma (vore Llei de Creació de la AVL i posteriors dictamins d'esta sucursal del IEC en Valencia).

El "nostre" **President**, que setmanes abans de la "fusió freda" apostava perquè es fera una fusió de les caixes valencianes en una, que haguera segut la segona en el *ranking* de les entitats financeres de l'Estat, i per tant un referent que excediria l'estricta àmbit valencià, només unes setmanes després i davant de lo ocorregut no dubtava en canviar 180° el seu missatge per a eixir a predicar les bondats que suponia que les dos marques —de moment— no desapareixien, i que en abdos casos la seua i l'obra social no es desvinculaven del nostre territori; lo que no dia era que lo mes important,

ço es, **les decisions financeres**, ya no anaven a pendre's en Valencia (ni en el sur, ni en el centre del nostre territori), sino que anaven a pendre's en **Madrid** (**Caja Madrid** conta en el major pes d'accions i per tant de possibilitats de decisió en el cas de la fusió feta en Bancaja, mentres que lo mateix li ocorre a la CAM respecte de **Cajastur**). Per a que s'entenga: en la mida en que les caixes tenen una vinculació política, a partir d'ara qui decidirà lo que se fa en els aforros dels valencians seran **Esperanza Aguirre** i els seus successors.

En este sentit les crítiques no se feren esperar, i n'hi ha **titulars de premsa** que no necessiten comentari, només citar-ne uns quants a tall d'exemple: "El 'valencianista' que facilitó el desmantelamiento del sistema financiero de la Comunitat" (*Levante*, 11/06/2010), "Jaque al sistema financiero valenciano" (*Levante*, 11/06/2010) i "El ocaso financiero" (*Levante*, 20/06/2010).

Mentrestant, l'**empresariat valencià**, especialment l'agrupat en federacions i cambres, se felicitava per les fusions perquè, dien, havia de servir per a injectar liquidesa i estimular el crèdit, que es com admetre que les dos caixes valencianes, a pesar de que s'han passat els últims anys enlaint i premiant la seua gestió, estaven baix mínims. Només a bou passat, dies després, les opinions han canviat i han començat a criticar la malifeta. Dos titulars de premsa, entre molts altres, revelen esta postura: "La CEV responsabiliza a Bancaja y CAM de no haber logrado liderar procesos de fusión" (*Las Provincias*, 30/06/2010) i "La Confederación Empresarial Valenciana (CEV) cuestiona la gestión de Bancaja en la fusión con Caja Madrid" (*Las Provincias*, 29/06/2010).

Nos hem de preguntar ¿cóm han tardat tant en reaccionar?, ¿per qué no han actuat abans, pressionant al poder polític, per a evitar la malifeta i conseguir una gran caixa valenciana, l'única opció raonable? Només un poder polític **inoperant** i un empresariat **entregat** i servil ad ell, i en una absoluta falta de visió de futur, expliquen esta rendició incondicional de l'economia valenciana.

Porten tant de temps **desactivant** ad esta societat per a aprofitar-se d'ella, que ara s'han passat de frenada, donant-se conte tart de que han balafiat el seu potencial i a partir d'ara voran reduïda considerablement la seua capacitat de maniobra.

Lo pitjor es que ço no es mes que un pas mes, un pas ben gran, en el procés de **anul·lació** absoluta de la societat valenciana; si ya veniem sofrint la subordinació en lo cultural i en lo polític, ara ha tocat en lo econòmic.

Potser l'evidència d'este destarifo faça que el **Poble Valencià** obliga d'una vegada els ulls.

LA CITA

N'hi ha tres coses que mai tomen arriere: la paraula pronunciada, la flecha llançada i l'oportunitat perduda.

Proverbi chinenc

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: "**FUSIONS FREDES**" QUE NOS CONGELLEN L'ANIMA
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **LA FIRA DE JULIOL, O DE SANT JAUME, DE VALENCIA**
- 3
• FRUITES, VERDURES I HORTALICES (XLIII): **PARLEM DE CREÏLLES**
- RESENYA BIBLIOGRÀFICA: **L'IDIOMA VALENCIÀ VIST PER UN PROFÀ EN LA MATÈRIA**
- **I CONCURS DE CARTELLS PER AL DIA NACIONAL VALENCIÀ**
- **II APLEC VALENCIANISTE**
- 4
• PASSATEMPES
- RONDALLA: **EL CHIQUET QUE S'UNFLAVA**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, però no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Sugerència per a fer mes soportable la calor de l'estiu: Vaja de tant en tant a la tenda de fotocopies mes pròxima i, en l'excusa de fer fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts, fruitxca de l'aire acondicionat de la botiga.

ACTIVITATS CULTURALS JULIOL-AGOST DE 2010

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Aellva (Assoc. d'Escriptors en Llengua Valenciana)
C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.
www.aellva.org

Cardona Vives

C/ En mig, 23-9°-27^a. 12001 Castello
Tel. i Fax: 964 20 04 68
info@cardonavives.com
www.cardonavives.com

GAV (Grup d'Accio Valencianista)

C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.
Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20
www.gav-valencianistes.com

PJV (Plataforma Jovenil Valencianista)

info@pjvalencianista.org
www.pjvalencianista.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)

C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

Rogle: Vore quadro a banda en esta pagina

12 Juliol (dilluns) 19.45 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Participen Rafa Pastor i Antoni Atienza.

+Info: **Aellva**

17 Juliol (dissabte) 21:30 h

SOPAR: 6xt Aniversari de la PJV

+Info: **PJV**

24 Juliol (dissabte) 11:30 h. Benifla

ENCONTRE DE JOVENTUTS. Es realitzaran tallers, jocs,..., i una conferència a carrec de Joan Ignaci Culla.

+Info: **GAV**

Del **6 Juliol** al **6 Agost**

AULA D'HUMANITATS I CIÈNCIES-RACV

▪ **XII Seminari d'Art Prehistòric.** (Tirig, 6 a 8 juliol)

▪ **XXVI Seminari de Llengües i Epigrafia Antigues** (Gandia, 13 a 15 juliol)

▪ **XXXI Curs d'Historia Valenciana** (Gandia, 19 a 30 juliol)

▪ **V Curs de Ciències** (Gandia, 2 a 6 agost)

+Info: **RACV**

6, 7 i 8 Agost (dvs, dss, dum) Benicassim.

ALBERC DE FORMACIÓ

Curs de formació sobre temes valencianistes.

+Info: **PJV**

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els números que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre número de conte, en **Ruralcaixa**, es:

3082 1222 81 4622492421

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 Valencia ciutat
Telefon: 617 030 370

rogle@rogleconstantillombart.com

Rogle en Internet

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com,
www.cardonavives.com, **www.enkara.org**
i **www.pjvalencianista.org**

PATRIMONI VALENCIÀ

LA FIRA DE JULIOL, O DE SANT JAUME, DE VALENCIA

La **Fira de Juliol** de la ciutat de Valencia es una cita obligada en el calendari festiu valencià. Des de finals del s. XIX, concretament des de **1871**, i a iniciativa de l'Ajuntament Popular de la ciutat, es donà forma a la **Fira de Valencia**, un certamen en el que conflueixen interessos econòmics i espais d'oci per a fruit d'espectacles i d'atraccions lúdiques i festives. La venda de productes, l'exposició dels nous avanços tècnics i industrials, la mostra de bestiar -especialment el dedicat a les labors agrícoles- són punts d'una fira que naix per voluntat de la **Corporació Municipal** i que

serà recolzada per entitats cívi-ques, econòmiques i culturals, a les quals se sabe implicar. L'intenció era retindre a les classes burgeses i acomodades, que solien abandonar la ciutat en arribar l'estiu per a tras-

lladar-se a localitats més o menys properes (**Burjassot**, **Benimamet**, **Godella**, **Poblats Maritims**...), a on gojaven d'una segona residència, o bé, per a alternar en l'alta societat del restant de l'Estat, en parages com els que oferien les platges del **Cantabric**.

L'inici del caminar ferial coincidix en una successió de canvis polítics que, en poques dècades, afecten al país. Es tracta d'una societat convulsa, en la que, després de la caiguda de la monarquia isabelina (1868), es passa per la **Dictadura de Primo de Rivera**, el regnat de **Amadeu de Saboya** (1873), la **I República** fins la **Restauració** alfonsina en 1874.

El fet de que eixes classes benestants, enriquides o burgeses abandonaren pràcticament la **ciutat de Valencia** durant gran part de l'estiu, provocava una ralentiació de l'economia, sobretot del comerç urbà, que es fea notar en el descens de les vendes en comerços i botigues comportava la pràctica paral·laxi de la pròpia ciutat.

Seràn els regidors **Pere Vidal**, **José Saura** i **Enric Ortiz** els qui proposaran a l'alcalde, **Vicent Urgellés**, per mig d'un escrit datat en desembre de 1870, la busca d'una solució ad esta situació que passava per l'ajornament de la partida dels grans consumidors i allargar d'alguna manera la seua permanència en la ciutat durant, almenys, el primer gran mes estival. L'iniciativa es dugué al **Ple Municipal** i la Corporació tota acordà

montar un recinte ferial, a l'entorn dels dies del mes de juliol 23, 24 i 25 -dia de **Sant Jaume**- en que ya tradicionalment es venien celebrant festejos taurins, organitzats pel **Hospital Provincial**. Es buscava convertir aquell nou event en un mostrari de novetats, de productes, de maquinària i de bestiar, alhora que en una ampla oferta lúdica: corregudes de bous, **Jocs Florals**, concursos vinculats en les **Belles Arts**, atraccions musicals, castells de focs artificials, cavalcades... i, un poc més tard, la **Batalla de Flors**, exhibició que es convertí en l'acte més popular de cada edició de

PABELLO DE L'AJUNTAMENT. INSTAL·LAT EN ELS JARDINS DE VIVERS EN L'ÚLTIMA ÈPOCA

la fira, el qual s'incorporà, per iniciativa del **Baro de Cortes**, President de **Lo Rat Penat**, **Pasqual Frígola**, en 1891.

La Fira ana agafant força i prestigi fins a convertir-se la **Alberda** (el lloc elegit per a la

seua ubicació, després d'un necessari acondicionament, en el que no faltà la col·laboració de patricis com el **Marques de Campo**, que proporcionà l'alluminació de la zona) en un punt d'encontre de la ciutadania, independentment de la classe social, encara que si que sera fàcil diferenciar entre aquells actes populars, dels quals participa la gran massa, i aquells atres que es celebraran en **pabellons** instal·lats pel propi municipi i per diferents entitats, associacions i institucions ciutadanes, reservats als socis i a les classes més notables (**Societat d'Agricultura**, **Societat d'Amics del País**,...).

La Fira pronte tindrà un **cartell** anunciador. Hui la col·lecció dels mateixos constituïx un conjunt de joyes pictòriques i de composicions artístiques firmades per notabilíssims artistes.

Este mostrador del Cap i Casal, ha passat per moments d'auge i esplendor, però també de **decadència**, aixina com de descentralització dels seus actes en diferents barrades de l'urbs, i per ocupar un segon pla respecte d'unes atres manifestacions culturals i festives, puix els interessos han anat canviant i l'oferta s'ha diversificat.

Un dels events de major transcendència cultural, que encara perdura, es el **Certamen Internacional de Bandes**, en el qual agrupacions de gran prestigi internacional omplien de música les caloroses nits del mes de juliol.

Parlem de creïlles

Este **tubèrcul** es cultiva en tot lo món i, com a recurs alimentari per a l'home, ocupa el lloc immediat despres dels cereals. Procedent de **Amèrica del Sur**, de la regió dels Andes chilens i del Sur peruà, fon portat a la **Península Ibèrica** entre el 1565 i 1585 pels conquistadors espanyols, al

front dels quals anava **Francesc Pizarro**. D'ací passà a tota Europa, i ya en la segona mitat del XVII era considerat com un artícul de primera necessitat, aixina com un dels cultius principals de les regions templades del continent.

La creïlla, **Solanum tuberosum**, és un tubèrcul farinàceu comestible. La **creïllera**, la planta herbàcea que el produïx, anyal, pertany a la familia de les **solanacees**. Generalment les creïlles són arrodonides i en alguns casos allargades; son carnosas, molt feculentas i exteriorment de color pardusc i en algunes varietats un poc rogenic. El seu tamany normal oscila entre els 4 i els 12 cm. La seua pell és molt fina alhora que consistent i la carn o molla es blanca o groguenca. El **consum** de la creïlla és tan alt en tot lo món que en alguns països és la base del plat nacional. És un dels aliments més complets de tots quants en són cultivats en la Terra. Les diverses **aplicacions culinàries** són impossibles de nomenar, puix la seua preparació es de lo mes diversa: bollides, fregides, usades com a guarnició de plats de carn o peix, o com les populars "papes" (fregides molt fines) per a aperitius; en països pobres inclús substituïxen al mateix pa.

Els seus **components** i els elements útils que proporciona a l'organisme humà són quantiosos, d'ací l'immensa difusió d'este tubèrcul. Des del punt de vista calòric, en estat sec s'encontren, entre els seus components, un 66% d'almidó, un 4% de sucres, el 9% de substàncies proteïques i el 0,50% de sals i grasses. Dietèticament també resulta interessant, puix que oferix un contingut vitamínic important en riboflavina (B2) i tiamina (B1). En tota Europa, ademés, constituïx una matèria prima important en la fabricació d'alcohol industrial i en l'elaboració de fècula i glucosa.

Encara que existixen més de 1.300 varietats en tot lo món, les més cultivades en **Espanya** són: **Royal Kidney, King Edwards, Desirée, Arran Baner, Palogan, Härta i Bintje**. La producció, també en Espanya, és hui molt pareguda a la que tenim en cítrics, aço es, al voltant de 6.000.000 de tonellades. El 50% de la producció mundial li correspon a **Europa** (Russia i Polònia).

RESENYA BIBLIOGRAFICA M^aA.M.C.

Blasco Urios, Francesc

L'Idioma Valencià vist per un profà en la matèria.

Edita l'autor. Albalat dels Sorells, 2008. (254 pàgines)

L'obra que hui comentem ha segut escrita per un membre de la nostra associació, i en ella se fa una chicoteta referència al **Rogle** (Cap. XIII), alusio que li agraim.

El llibre se dividix en dos parts. La primera consta de deu capítuls, precedits d'un prolec de **Carles Recio** (llavors President del IEV). En ella aborda, partint d'una metafora (el Juí de Salomo), la situació de l'idioma valencià des de finals dels anys 70, ya en temps de la Democràcia, analisant les manipulacions malintencionades de la documentació i dels estudis que se fan des del sector catalanista referits a l'idioma.

La segona part es una ampliació i actualisació. S'inicia en una nota introductoria de l'autor en la que nos fa particips de la seua satisfacció quan, en l'edició dels **Jocs Florals de la Ciutat i Regne de Valencia** de l'any 2002, fon guardonat lo que llavors era el treball (Part I) en el **Premi "Josep Maria Bayarri"**, puix era el seu primer llibre en valencià. En els huit capítuls que seguïxen, fa un repas a la situació de despreci a la llengua valenciana que se continua vivint en les ultimes decades: imposició oficial de la AVL, postures dels partits polítics, incoherències d'associacions i entitats valencianistes, etc. Finalisa parlant de futur i, còm no, de l'esperança, que no s'ha de perdre.

Llegir este llibre pot ser oportu i estimulant; i com be diu l'autor: **a qui li pique, que se rasque**.

I Concurs de cartells per al Dia Nacional Valencià, 9 d'Octubre de 2010

Extracte de les bases:

Podran participar totes les persones que ho desigen, i les obres que presenten hauran de ser originals i inedites.

En els cartells haurà d'apareixer el text: **9 d'Octubre, Dia Nacional Valencià, 2010**, i un espai reservat per a la colocació del logo de ARV, i els que esta entitat decidisca.

La tècnica i colors a utilisar seran lliures i el tamany del cartell sera el d'un DIN A3.

Determini i lloc de presentació de les obres:

a) Per correu postal, podran arribar entre el 1 de juny i fins el 1 de setembre de 2010, a l'Apartat de Correus 527, 46002 de Valencia ciutat, o

b) Entrega personal en la seu de ARV -La Llar-, Av. Menéndez y Pelayo 10 i 12, d'Alfafar (CP. 46910), entre el 6 i el 10 de setembre, de 18:30 i les 20:30 hores.

Les obres hauran de ser presentades en sobre tancat, sense cap senya personal i acompanyat d'un lema o pseudonim. Dins d'este, anira, a mes del cartell en el format indicat, un CD en l'obra en format digital en alta resolució (tiff, freehand, illustrator...) i un altre sobre tancat i identificat en el mateix lema/pseudonim, que contindra les senyes de l'autor (nom, llinages, domicili, DNI, telefon i correu electronic).

S'establirà un premi en metalec de 300 euros.

El cartell premiat serà l'utilisat per a donar difusió a la festa dels valencians (9 d'Octubre) per les vies que ARV estime oportunes.

El fallo del jurat se fara public el 15 de setembre de 2010. Al guanyador se li comunicara el resultat via telefonica.

+Info: **PJV**, i en www.pjvalencianista.org, www.acciorv.com

II APLEC VALENCIANISTE al Penyagolosa (L'Alcalaten)

L'associació cultural **Cardona Vives** fa una Crida a tots els valencians i valencianistes que desigen compartir esta jornada de convivència, en la qual es prete, com en l'edició anterior, intercanviar idees i plantejar propostes per a fer mes fructifera la labor de difusió i defensa de l'identitat valenciana.

Data: **18 de setembre** de 2010.

Programa: Tenim tres hores i tres punts de trobada per a millor facilitat de tots (almorzar, pujada i dinar).

9:30 h. Atzeneta. Almorzar (Casa Ramón), nomes entrar a la població a ma esquerra.

11:30 h. Santuari Sant Joan de Penyagolosa. Pujada al Penyagolosa; qui vullga, pot quedar-se per les rodalies del santuari.

14:30 h. Ermitori de Sant Joan. Dinar.

+Info: **Cardona Vives** i **Rogle** (Vore quadro "Contacta en nosatres")

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions. La solucio a peu de pagina.	1. Habilitat, art en que se fa alguna cosa. 2. Fenomen meteorologic que consistix en produir llamps. 3. Dona que eixercix el sacerdoci. 4. Instrument musical rudimentari, en forma de cilindre, buit per dins, en una base oberta i l'atra tancada en un pergami molt tirant, el qual te al centre una canya, que fregant-la en força amunt i avall, produix un so fort, ronc i monoton. Molt utilitat en Nadal. 5. Passar les vacances d'estiu en qualsevol lloc diferent d'aquell en el que habitualment se residix. 6. Viure contraent deutes i eixint d'uns apuraments per a caure en uns atres. 7. Cosa dita o feta en falta d'intel·ligencia. Boveria. Insignificancia: cosa de poc de valor o importancia. 8. Grau mes alt del coneiximent. Bon juí o prudencia en que algu governa els seus actes o aconsella als atres.	1 2 3 4 5 6 7 8	E L O J M D	2 1 2 3 4 5 6 7 8
	PARAULES VERTICALS 1. Lloc a on es compren o venen draps. Botiga de draps. 2. Difondre's vagament entre la gent una noticia o remor. Sonar tenue, sorda i continuadament.			

RONDALLA

El chiquet que s'unflava

Hi havia una volta un chiquet envejós que, quan no li donaven gust en lo que volia, s'unflava com un **sapo**. Li dien Pauet, vivia en el carrer de Dalt i va ser víctima de la seua passio, com contarem a continuacio.

Pauet tenia un germanet, Peret, dos anys i mig mes fadri que ell. Com era major, Peret anava en tot davant de l'atre. Pauet sempre anava mirant a son germa per a imitar-lo, i volia ser igual ad ell en tot.

Sos pares, per la seua falta d'originalitat, solien dir-li "rellonge de repeticio". Quan Pauet no conseguia lo que volia, el seu recurs era unflar-se com un boto i adoptar una actitud dificil i silenciosa, esperant que sos pares el **sostovaren**.

Quan era chicotet ya donava mostres del seu temperament envejós: si sa mare agarrava al braç al seu germa, havien d'agarrar-lo ad ell tambe; sino, li entrava una llarga plorera; si li com-

praven a Peret unes sabates, un rellonge, una estilografica, o lo que fora, havien de comprar-ne dos, sino, Pauet s'unflava com un titot i l'unflor li durava una tira de dies.

Se passava la vida queixant-se, i d'esta manera, queixant-se, queixant-se, Pauet obtenia totes les coses dos anys i mig ans de lo degut.

Era inutil que sos pares li digueren que en este mon tots no podem ser iguals: per eixemple, la camisa i les sabates de Peret no li venien be ad ell. Pauet no atenia a rasons i sempre estava en els ull posats en el seu germa, volent en tot ser igual ad ell.

Aixina anava transcorrent la seua vida, ple d'enveja i de cels. Des de la bossa d'anar a escola fins a la bicicleta, tot havia de ser igual. El cas era que els dos germans eren diferents en moltes coses: Peret era de naturalea ro-

busta, ben desenrollat i apte per als esports, mentres que Pauet, sense ser un **malaltuç**, era mes finet i de complexio mes debil, i no podia comparar-se en ell, cosa que li era dificil de comprendre.

Succei que el seu germa es va inscriure en una carrera de bicicletes. I Pauet va voler tambe correr. Tots li ho desaconsellaven, perque ell no era per ad eixos **trots**, pero ell no va fer cas. Arribà el dia de les carreres, i Pauet al principi anava seguint a la comitiva de ciclistes, pero mes avant havien de pujar una montanya per una carretera molt empinada i que requeria gran esforç, i Pauet va escomençar a acolorar-se; per mes que pedalejava anava quedant-se arrere, i volent alcançar-los, va fer un esforç sobrehuma, de tal manera, que li fallà el cor caigut i es pegà una **tamborinada**, ell i la bicicleta anaren a **redolons** per la carretera i se precipitaren barranc avall. Aixina acabaren els **cels** de Pauet.

Josep Maria Guinot i Galán

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio) Cels/ enveja: Desig d'emular alguna qualitat o algun be que posseix un atre. Malaltuç/ maluç/ malaltic: Que te poca salut o se posa malat en facilitat. Redolons/ volteigs: Anar redolant, cau-	re pegant voltes. Sapo/ renoc: Amfibi de cos robust i forma redonejada, ulls prominents i extremitats curtes, de pell rugosa i color verdos. Sostovaren de sostovar/ contem-	plar/ mimar: Tractar en un carinyo excessiu ad algu. Tamborinada/ saquinada: Colp fort. En el text, resultat de caure un bac. Trots/ tutes: Treball o activitat apresurada i fatigosa.
--	--	---

Solucio: 1. DESTREA 2. RELAMPAR 3. SACERDOTESA 4. PANDORGA 5. ESTIUERAR 6. TRAMPÈJAR 7. SIMPLEA 8. SABUDERIA Verticals: 1. DRAPERIA 2. REMOREJAR

I RECORDA... La primera paraula que tenim es **draperia**. Un **drap** es un tros de tela rebujat, o tambe, una tela d'us domestic per a secar, netejar, llevar la pols, etc. El **draper** es la persona que arreplega draps vells i comercia en ells. La segona paraula es **remorejar**. Un **remor** es la veu que corre entre el public; tambe un soroll confus de veus; o un soroll tenue, sort i continuat, com el remor de l'aigua. **Remoros** es allo que causa remor, com per eixemple el brollar d'una font o la frondositat dels arbres quan els mou el vent.